

# REFERAT Ældrerådet d. 08-09-2026

|                      |                                                                                                                                                                                          |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Mødedato</b>      | Tirsdag d. 08. september 2026 kl. 13:30                                                                                                                                                  |
| <b>Mødested</b>      | Rønne, Snorrebakken 66, mødelokale 5                                                                                                                                                     |
| <b>Mødedeltagere</b> | Michael Grønbech-Dam, Susanne Ingetraut Andersen, Leif Olsen, Michael Hornshøj, Lisbeth Severin, Michael Lund Kofoed, Henning Andreas Jensen, Tage Søndergaard, Torsten Sletskov Teinnæs |

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                              |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....                                                | 3  |
| Orientering fra Følgegruppen vedr. Teknik, Miljø og Kultur.....                              | 4  |
| Orientering fra Følgegruppen vedr. Social og Sundhed.....                                    | 5  |
| Orientering fra Følgegruppen vedr. Digitale udfordringer og muligheder.....                  | 6  |
| Orientering fra Følgegruppen vedr. Implementering af Ældreformen.....                        | 7  |
| Orientering fra diverse fora.....                                                            | 8  |
| Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.....                          | 9  |
| Vedtægt for Bornholms Ældreråd.....                                                          | 10 |
| Overblik over Center for Sundhed om Omsorgs samarbejde med civilsamfundet på ældreområdet... | 11 |
| Godkendelse af opdateret Kommissorium for Kontaktforum 2026.....                             | 15 |
| Budget 2027.....                                                                             | 17 |
| Gensidig orientering.....                                                                    | 19 |
| Eventuelt.....                                                                               | 20 |
| Orientering til pressen.....                                                                 | 21 |

## Fraværende og bemærkninger til dagsorden

### **Fraværende**

Afbud fra Torsten Sletskov Teinnæs

Afbud fra Susanne I. Andersen

Afbud fra Leif Olsen

### **Bemærkninger til dagsorden**

### **Fra administrationen deltager**

Udvalgssekretær Lone Wietz Kromand

# Orientering fra Følgegruppen vedr. Teknik, Miljø og Kultur

## Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

## Formål med sagen

Følgegruppen vedr. Teknik, Miljø og Kultur orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt på området.

### **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

---

Orientering givet.

Følgegruppen har på deres seneste møde drøftet

- en henvendelse til BRK ift. fælles låseordning, hvor der fortsat afventes svar
- BATs nye takster
- affaldssortering for ældre
- ældres adgang til biblioteker, hvis det fastlægges, at flere biblioteker lukkes - især for dårligt gående ældre og de ældre, der er afhængig af offentlig transport
- hvordan kan hjemmesiden for Bornholms Ældreråd gøres mere brugervenlig, for eksempel med en kategori, hvor der kan findes svar på ofte stillede spørgsmål

# Orientering fra Følgegruppen vedr. Social og Sundhed

## Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

## Formål med sagen

Følgegruppen vedr. Social og Sundhed orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt på området.

### **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

---

Orientering givet.

Følgegruppen orienterede om følgende:

- Beboer- og pårørende møde afholdes den 22. oktober 2026, som denne gang vil blive kørt mere temabaseret, hvor der også indgår lidt forberedelse for deltagerne
- Der har været enkelte borgerhenvendelser henover sommeren, som følgegruppen er i gang med at følge op på, herunder med fokus på kommunikation mellem kommunens medarbejdere og pårørende/ældre borgere
- Michael L. K. har deltaget på et møde i beboer- og pårørenderådet på Toftegården, som var meget positivt. Beboerne snakkede bl.a. om busture og budget

# Orientering fra Følgegruppen vedr. Digitale udfordringer og muligheder

## Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

## Formål med sagen

Følgegruppen vedr. Digitale udfordringer og muligheder orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt på området.

### **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

---

Orientering givet.

Følgegruppen orienterede om at der afventes en artikel i Bornholms Tidende, som burde komme snart.

# Orientering fra Følgegruppen vedr. Implementering af Ældrereformen

## Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

## Formål med sagen

Følgegruppen vedr. Implementering af Ældrereformen orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt på området.

### **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

---

Orientering givet.

# Orientering fra diverse fora

## Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

## Formål med sagen

Der gives en orientering fra de forskellige fora, som enkelte ældrerådsmedlemmer er udpeget til, herunder:

- a) BOFAs brugerråd
- b) BATs brugerråd
- c) Trafikkontaktrådet
- d) Politiets lokalråd
- e) Repræsentantskabet for TV2 Bornholm
- f) Repræsentantskabet for Rønne Svømmehal
- g) Brugerrådet for Bornholms Energi og Forsyning
- h) Bestyrelsen for S/I De lette Kollektivboliger.

## **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

---

- a) Der afholdes møde den 24. september.
- b) Intet nyt.
- c) Der er mulighed for at fremsende bemærkninger ifm. en sejlplansændring grundet værftsophold frem til den 17. september 2026.
- d) Intet nyt.
- e) Der kan indstilles medlemmer til TV2 Bornholms bestyrelse frem til den 26. oktober 2026.
- f) Intet nyt.
- g) Intet nyt.
- h) Der holdes budgetmøde den 22. september 2026, hvor Henning deltager.

# Orientering fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd

## Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

## Formål med sagen

Formanden orienterer medlemmerne af Ældrerådet om nyt fra Regionsældreråd Hovedstaden og Danske Ældreråd.

### **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

---

Orientering givet.

# Vedtægt for Bornholms Ældreråd

## Sagsgang

Ældrerådet indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

## Formål med sagen

Kommunalbestyrelsen skal godkende en ny version af *Vedtægt for Bornholms Ældreråd*.

### INDSTILLING

---

Direktionen indstiller at

- Kommunalbestyrelsen godkender den opdaterede *Vedtægt for Bornholms Ældreråd*

### BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026

---

Anbefales.

## Sagsfremstilling

Administrationen har gennemgået *Vedtægt for Bornholms Ældreråd* og på den baggrund justeret denne, så den i højere grad afspejler loven og giver Ældrerådet mulighed for fx at beslutte ændringer i navne på følgegrupper, uden at dette først skal godkendes af Kommunalbestyrelsen.

Der er således tale om en forenkling og administrativ ændring af *Vedtægt for Bornholms Ældreråd*, som ikke har yderligere konsekvenser.

## Økonomiske konsekvenser

-

# Overblik over Center for Sundhed om Omsorgs samarbejde med civilsamfundet på ældreområdet

## Sagsgang

Ældre- og Sundhedsudvalget orienteres

## Formål med sagen

Formålet med sagen er at give et overblik over, hvordan der i dag i Center for Sundhed og Omsorg (CSO) arbejdes med frivillighed og civilsamfund på ældreområdet. Dette gøres ved dels at beskrive det lovgivningsmæssige, politiske og strategiske bagtæppe for det øgede fokus på samspil med civilsamfundet, både nationalt og lokalt, og dels ved at skabe et overblik over, hvilke partnerskaber og andre samarbejder der foregår på ældreområdet i kommunen i dag. Til slut beskrives de mulige udviklingspotentialer på området.

### INDSTILLING

---

Direktionen indstiller

- Sagen til orientering

### BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026

---

Orientering givet.

Ældrerådet vil gerne påpege, at et velfungerende samarbejde med civilsamfundet kræver, at der er nok frivillige. Der bør derfor fortsat være en opmærksomhed på, at civilsamfundet ikke vil kunne varetage en masse opgaver, såfremt der ikke er nok frivillige - og at der bør være fokus på rekrutteringen.

## Sagsfremstilling

### Baggrund

Ældreloven, som trådte i kraft i 2025, har sat nye rammer for, hvordan en alderdom bedst understøttes med mest mulig livsglæde, selvhjulpenhed, omsorg og nærvær. For at opnå dette sættes der blandt andet et særligt fokus på pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfundet.

I bilag 1 beskrives den nationale og lokale politiske og strategiske baggrund for arbejdet med frivillighed og civilsamfundet på ældreområdet.

### Samarbejdet med civile aktører på ældreområdet i Bornholms Regionskommune (BRK) i dag

Samarbejdet med civile aktører og frivillige er en integreret del af det daglige arbejde på ældreområdet i CSO. Der er løbene samarbejdsaftaler, tiltag og tilbud fra organisationer og enkeltpersoner, både inden for forebyggelse og i ældreplejen. Kommunen har dog – efter nedlæggelsen af den centrale frivillighedskordinator i forbindelse med budgetprocessen i 2025 - ikke længere en central funktion, der koordinerer frivillighed på tværs. Arbejdet med

frivillighed igangsættes og varetages derfor lokalt i de enkelte afdelinger og teams.

Samarbejdet med frivillige og civile organisationer på ældreområdet har mange former. Herunder beskrives samarbejdet i overordnede i tematikker. En uddybende beskrivelse af indsatser og tiltag kan findes i bilag 2.

Samarbejde om forebyggelse: CSO arbejder med forskelligartede forebyggende indsatser, fx gennem rådgivning, brobygning til frivillige fællesskaber og samarbejde med lokale idrætsforeninger.

Samarbejde igennem dialog og netværk: Gennem formaliserede netværk og dialog med civilsamfundet sikrer CSO sig bedre indsigt på ældreområdet. Dette gøres blandt andet gennem en følgegruppe for samspil med civilsamfundet på ældreområdet samt gennem samarbejde og dialog med det bornholmske erfaringskorps, som hjælper og støtter borgere med kronisk sygdom. Derudover er kommunen i løbende dialog med forskellige frivillige aktører omkring beredskab til særligt udsatte borgere.

Samarbejde i ældreplejen (plejecentre og hjemmeplejen): På plejecentrene er frivillighed en vigtig og integreret del af det daglige arbejde. Her tager foreninger og enkeltpersoner initiativ og deltager i aktiviteter, som for eksempel skaber bevægelighed, humør og fællesskaber. De frivillige er med til at skabe flere muligheder i de ældres hverdag som ellers nogle gange kan være svære at skabe i den daglige drift. I nogle områder samarbejder hjemmeplejen også med foreninger, som for eksempel hjælper med praktiske opgaver i borgernes hjem eller ringer og tjekker ind hos borgerne.

## **Muligheder for at styrke arbejdet med frivillighed og civilsamfund**

Ifølge ældreloven skal der, som nævnt tidligere, være et særligt fokus på arbejdet med frivillighed og civilsamfund på ældreområdet. Ovenfor er beskrevet, hvordan der i dag på forskellig vis arbejdes med inddragelse af frivillige og civile aktører, men der er fortsat flere greb at skruer på, for at sikre at samarbejdet og engagementet kan gro og blive bæredygtigt. Mulighederne for at styrke arbejdet er herunder inddelt på det politiske niveau, det tværsektorielle niveau og det lokale niveau.

### Politisk niveau

*Fortsat kommunal frivillighedsstrategi*: Med nedlæggelsen af den centrale frivillighedskoordinator i 2025 blev ansvaret for at videreføre arbejdet med den hidtidige kommunale frivillighedsstrategi lagt ud til det enkelte center, som selv skal vurdere, hvad der kan og skal prioriteres. Det betyder, at inddragelsen af frivillige på tværs af kommunen bliver forskelligartet samt afhænger af centrenes prioriteringer og ressourcer. En fortsat fælles kommunal dialog omkring frivillighedsstrategien samt fælles og tværgående mål og rammer kan med fordel agere løftestang for arbejdet. Det vil sikre en strømlinet tilgang til området i kommunen, samt bedre sparring og samarbejde centrene imellem – men det kræver prioritering af ressourcer til at drive en sådan koordineret tilgang ude i centrene.

*Socialkompasset*: Socialkompasset er en digital platform, som samler sociale tilbud til gavn for borgere, civilsamfund og kommuner. En prioritet om at indføre platformen på tværs af kommunen kan skabe mange muligheder ned igennem organisationen helt ud til de enkelte borgere, som enten leder efter hjælp, et fællesskab, eller et sted at være frivillig. Samtidig kan

det understøtte de frivillige organisationer, som kan identificere andre frivillige og mulige samarbejdspartnere. Socialkompasset bliver indført i programmet 'De små børns Bornholm' i løbet af efteråret 2026. Herfra vil de afsøge muligheden for en bredere kommunal tilknytning.

I dag har man Frivillig Forum Bornholm, som et fælles samlingspunkt for øens frivillige organisationer. Dette forum fungerer dog ikke som et opslagsværk, som kan bruges af medarbejdere eller borgere, når den enkelte søger information om konkrete tilbud.

*Barrierer i forhold til ikke-folkeoplysende formål:* Kommunen har udfordringer med at understøtte ikke-folkeoplysende foreninger, blandt andet i forhold til begrænsede muligheder for at kunne stille kommunens lokaler til rådighed. Det begrænser mulighederne for at understøtte de mange sociale og faglige tilbud, som forskellige frivillige organisationer og patientforeninger bidrager med. Det er en barriere, både for foreningerne og kommunen, som ønsker at samarbejde om indsatser til gavn for borgerne. En større fleksibilitet eller muligheder for dispensation inden for lovens rammer kan afsøges med henblik på, at så mange gavnlige tilbud til borgerne som muligt kan realiseres.

### Tværasektorielt

*Tværasektorielle tiltag:* Inddragelse af civilsamfundet på tværs af centrene kan skabe mere synlighed og kendskab til forskellige foreninger, der arbejder med og for forskellige borgergrupper. Tværasektorielle samarbejder og projekter kan med fordel indtænke civilområdet som en del af arbejdet.

*Flere aktiviteter på tværs af generationer:* Aktiviteter mellem børn, unge og ældre er for eksempel et område, man kan arbejde mere med. Der er gode muligheder i projekter, som sætter rammer for samvær mellem unge og ældre. Det bryder fordomme på tværs af generationer, det giver unge ansvar og perspektiv og de ældre humør og livsglæde. I arbejde som dette kan civilsamfundet spille en stor rolle mht. viden og behov samt deltagelse og facilitering. Det vil kræve samarbejde med Center for Børn og Læring og eventuelt Center for Job, Uddannelse, Unge og Digitalisering.

### I Center for Sundhed og Omsorg (CSO)

I CSO kan man internt arbejde videre på at fremme og synliggøre samarbejde og inddragelse af frivillige og civile organisationer.

*Fælles sprog og retning:* På ledelsesplan kan der udvikles et fælles sprog og en fælles retning for arbejdet med frivillige, hvilket vil strømline arbejdet på tværs af centerets afdelinger. På plejecentrene findes allerede en god kultur for samarbejdet med frivillige, men det afhænger af lokale prioriteter, netværker og ressourcer. En bredere vidensdeling af gode erfaringer, samt fælles mål og strategier kan give arbejdet et løft og skabe større bæredygtighed for området. I hjemmeplejen vil man med fordel kunne se på udviklingspotentialer. Det er ikke nemt at inkludere frivillige, når det drejer sig om pleje i borgeres eget hjem, men små tiltag, samt et fælles sprog for, hvad frivillighed er og kan, vil skabe en større kultur for inddragelsen på dette område.

*Frivilligt fællesskab:* Med centerets mange frivillige, som er tilknyttet lokalt, ser man et stort potentiale i at oprette et frivillig-fællesskab. Her kunne man for eksempel en gang om året

mødes på tværs af øen til vidensdeling og faglige oplæg. Det vil styrke sammenhold og synlighed, samt give de frivillige et indblik i, hvor essentielt deres bidrag er til det daglige arbejde på ældreområdet. Her vil det samtidig være muligt at invitere personer, som er interesseret i at være frivillig, som gerne vil vide mere. Dette kræver dog ressourcer for centeret at arrangere og facilitere.

*Prioritering og kulturændring:* At opprioritere samarbejde med frivillige er en vedvarende proces. Det kræver ressourcer at organisere og skabe kulturændringer i afdelingerne. Der er allerede mange gode kræfter i gang i centeret, men at skabe strategier, bæredygtighed, engagement samt evaluering af området kræver administrative ressourcer. At skabe rammer for og opprioritere inddragelse af civilområdet tager tid, men det vil samtidig skabe gode og flere muligheder for både de frivillige og for borgerne.

### **Økonomiske konsekvenser**

Der er ingen direkte økonomiske konsekvenser forbundet med denne sag.

# Godkendelse af opdateret Kommissorium for Kontaktforum 2026

## Sagsgang

Ældre - og Sundhedsudvalget beslutter

## Formål med sagen

Formålet med denne sag er, at udvalget godkender et opdateret Kommissorium for Kontaktforum – det kommunalt-lægelige udvalg (KLU). Kommissoriet er opdateret i forbindelse med indtrædelsen af nye medlemmer i kontaktforummet og på baggrund af forældede udvalgsnavne, arbejdsfora og arbejdsgange. Det opdaterede kommissorium er godkendt af medlemmerne på et møde i Kontaktforum.

### INDSTILLING

---

Direktionen indstiller, at

- Udvalget godkender opdatering af Kommissorium for Kontaktforum 2026.

### BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026

---

Orientering givet.

## Sagsfremstilling

### Baggrund

Kontaktforum mellem Bornholms Regionskommune (BRK) og Bornholms praktiserende læger har eksisteret siden kommunalreformen i 2007, hvor kommunerne fik en række nye opgaver på sundhedsområdet. Med praktiserende lægers overenskomst i 2011 blev det obligatorisk, at der i alle kommuner etableres sådan et kommunalt lægelige udvalg (KLU).

Udvalget behandlede dagsordenspunktet 'Udpegnning af repræsentant til Kontaktforum mellem BRK og praktiserende læger på Bornholm' d. 5. februar 2026. Heri udpegede udvalget en repræsentant til Kontaktforum – foruden udvalgsformanden, som har en fast plads - og blev samtidig gjort opmærksom på, at et opdateret kommissorium ville blive forelagt til godkendelse i udvalget efter godkendelse i Kontaktforum.

Det opdaterede kommissorium blev godkendt af medlemmerne af Kontaktforum på et møde d. 29. maj 2026.

### Opdateringer i kommissorium

Opdateringerne i kommissoriet er fortaget på baggrund af forældede udvalgsnavne, arbejdsfora og arbejdsgange. Social- og Sundhedsudvalg er ændret til Ældre- og Sundhedsudvalg, betegnelsen sundhedsaftaler er ændret til nærsundhedsplaner (som skal vedtages i det nye Sundhedsråd Hovedstaden), og den lokale organisatoriske beskrivelse er

ændret som følge af, at Sundhedsklynge Bornholm erstattes af Sundhedsråd Hovedstaden. Derudover erstattes BRK's servicedirektør (nuværende velfærdsdirektør) med centerchef for Center for Sundhed og Omsorg som tilforordnet.

Det generelle formål med Kontaktforum, såvel som mødekadence og arbejdsgange er ikke ændret i det opdaterede kommissorie.

Den opdaterede version (2026) er vedhæftes som bilag.

### **Økonomiske konsekvenser**

Ingen.

# Budget 2027

## Sagsgang

Ældrerådet beslutter

## Formål med sagen

Ældrerådet skal tage stilling til budget 2027 og den kommende proces for høringssvar.

### INDSTILLING

---

Formanden indstiller

- a) høringssvar (bilag 1) til orientering
- b) at Ældrerådet kommer med input til den kommende budgetproces

### BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026

---

- a) Orientering givet.
- b) Ældrerådet vil fortsat have stor fokus på budgetprocessen og kommer igen til af afgive et høringssvar i løbet af den anden hørings- og udtalelisesperiode.  
Ældrerådet vil især fokusere på følgende områder:

- forebyggelse
- rekruttering og fastholdelse af personale
- lagerbeholdningen på hjælpemiddelcentralen
- sygeplejersker i hjemmeplejen

## Sagsfremstilling

Kommunens Økonomiudvalg har vedtaget processen frem mod et budget for 2027. Udvalget har dertil vedtaget en ramme for budgetforslag på 130 mio. kr., som der er udarbejdet et prioriteringskatalog for.

### Første hørings- og udtalelisesperiode

Første hørings- og udtalelisesperiode har været fra den 26. juni til og med den 13 august 2026. I den forbindelse er der udarbejdet høringsmateriale for budget 2027, som kan tilgås via Bornholms Regionskommunes hjemmeside her: [Budget](#).

Ældrerådet har i den forbindelse også afgivet et høringssvar, som er vedhæftet sagen som bilag.

De samlede høringssvar kan desuden tilgås her: [Samlede høringssvar](#).

### Den videre proces

Det endelige behov for besparelser til 2027 kendes først ved det tredje budget-temamøde, som

afholdes den 3.- 4. september 2026.

Herefter vil den anden hørings- og udtalelisesperiode være fra den 10. - 22. september, hvor nye og ændrede forslag fra budgetforhandlingerne sendes til kommentering.

Budgettet skal behandles af kommunalbestyrelsen to gange, og bliver dermed endelig vedtaget den 8. oktober 2026.

### **Økonomiske konsekvenser**

-

## Gensidig orientering

### Sagsgang

Bornholms Ældreråd orienteres

### Formål med sagen

Gensidig orientering til og fra medlemmer og Sekretariatet gives.

---

#### **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

Orientering givet.

Eventuelt

Eventuelt

## **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

---

Intet.

# Orientering til pressen

## Sagsgang

Bornholms Ældreråd beslutter

## Formål med sagen

Bornholms Ældreråd udarbejder en pressemeddelelse, som fremsendes til pressen umiddelbart efter afholdelsen af mødet.

### **BESLUTNING ÆLDRERÅDET DEN 08-09-2026**

---

Formanden sørger for, at der udarbejdes en pressemeddelelse.